

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Oppiaine	Kansantaloustiede	Päivämäärä	30.4.2010
Tekijä(t)	Tomi Lindholm	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	77
Otsikko	Islannin vuosien 2008–2009 rahoituskriisi Mishkinin teorian viitekehyksessä		
Ohjaaja(t)	Professori Hannu Vartiainen ja assistentti Samuli Leppälä		

Tiivistelmä

Islannissa kärjistyi syksyllä 2008 maan historian suurin rahoituskriisi, mikä oli suurelta osin seurausta maan kolmen suurimman pankin lähes samanaikaisesta kaatumisesta. Glitnir, Landsbanki ja Kaupthing Bank kasvoivat voimakkaasti muun rahoitussektorin ohella pankkitoiminnan sääntelyn purkamisen jälkeen 2000-luvun alusta alkaen. Pankit rahoittivat kasvunsa pääosin velkavaroin, minkä seurauksena velkojen suuruus ylitti moninkertaisesti Islannin keskuspankin varat. Näin ollen keskuspankki ei pystynyt toimimaan viimekäden rahoittajana pankkien jouduttua maksuvaikeuksiin.

Tutkielman tarkoituksena on käydä jäsennellysti läpi Islannin rahoituskriisin vaiheet taustatekijöineen ja siihen liittyvät tapahtumat käyttäen viitekehystenä Mishkinin (1992) teoriaa rahoituskriisin anatomiasta. Tutkielmassa myös arvioidaan teorian soveltuvuutta Islannin rahoituskriisin analysointiin. Lisäksi tutkielman tarkoituksena on luoda yleiskuva kriisiä edeltäneestä tilanteesta ja taustatekijöistä sekä pohtia kriisin merkittävimpiä seurauksia. Tutkielman tavoitteena on siis toisin sanoen antaa jäsennely kuvaus Islannin rahoituskriisin taustoista, kriisin aikaisista tapahtumista ja kriisin seurauksista Islannille.

Artikkelissaan *Anatomy of a financial crisis* Mishkin selittää rahoituskriisien syntymistä epätäydellisellä informaatiolla ja hänen mukaansa se voidaan määritellä seuraavasti: rahoituskriisi on sellainen vakava häiriö rahoitusmarkkinoilla, jossa haitallisesta valikoitumisesta ja moraalikadosta johtuvat ongelmat pahenevat niin merkittävästi, että rahoitusmarkkinat eivät pysty tehokkaasti kannaamaan varoja tuottavimpiin investointikohteisiin. Näin ollen rahoituskriisi aiheuttaa negatiivisia sokkeja talouteen, joiden seurauksena kokonaistuotanto vähenee. Mishkin on määritellyt neljä seikkaa, jotka voidaan havaita tyypillisen rahoituskriisin yhteydessä. Nämä ovat korkojen nousu, osakemarkkinoiden lasku, epävarmuuden lisääntyminen taloudessa ja pankkipaniikki. Lisäksi rahoituskriisin yhteydessä saatetaan havaita hintatason nousu tai inflaation hidastuminen, jolloin teorian mukaan kriisi kestää tyypillistä rahoituskriisiä pidempään.

Islannin rahoituskriisin kulussa on havaittavissa Mishkinin teorian mukaisia vaiheita: kriisin alkuvaiheessa epävarmuus taloudessa lisääntyi merkittävästi, korkotaso nousi ja osakekurssit laskivat. Teorian mukaisesti nämä kolme tekijää olivat havaittavissa ennen pankkipakoa. Toisaalta kriisin keskeisimpään aikaan lokakuussa 2008 myös pankkipako oli meneillään samanaikaisesti kolmen muun tekijän kanssa. Tämän jälkeen inflaatio hidastui, mikä enteili Islannille hidasta toipumista kriisistä. Johtopäätöksenä voidaan todeta, että Mishkinin teoria rahoituskriisin anatomiasta tarjoaa väljän, mutta kuitenkin tarkoituksenmukaisen viitekehysten Islannin rahoituskriisin vaiheiden jäsennellylle tulkinnalle.

Asiasanat	Islanti, rahoituskriisi, rahoitus, pankki, epäsymmetrinen informaatio
Muita tietoja	